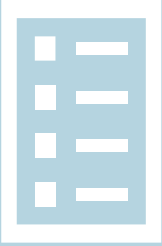

Monitor Sociaal 2025 Zwijndrecht

START

Inhoudsopgave

 Inleiding	 Eigen kracht	 Sociaal netwerk	 Terug naar inhoudsopgave
 Conclusies	 Mantelzorg	 Participatie	 Over ons
	 Bijlage Kernindicatoren	 Bijlage Onderzoeks- verantwoording	

1. Wat is de Monitor Sociaal?

Dit is de zesde editie van de Monitor Sociaal Zwijndrecht. De Monitor Sociaal is een grootschalig vragenlijstonderzoek naar de ervaringen van inwoners met diverse sociale onderwerpen. Denk aan: Kunnen inwoners de dingen doen die zij willen? Weten zij de weg naar instanties te vinden? Zijn ze lid van een vereniging en/of bieden ze mantelzorg?

Het veldwerk voor deze monitor (een vragenlijst onder inwoners) heeft plaatsgevonden in november en december 2025. Alle cijfers uit deze monitor zijn gebaseerd op zelfrapportage. Het gaat om de beleving van de inwoners van 18 jaar en ouder.

Voor registratiecijfers verwijzen we graag naar andere bronnen.

2. Hoe is dit onderzoek uitgevoerd?

De vragenlijst voor de Monitor Sociaal is afgenomen in alle zeven Drechtsteden-gemeenten. Voor elke gemeente is een eigen rapportage opgesteld, zodat de aandacht ligt bij de lokale situatie. In deze rapportage leest u de stand van zaken en ontwikkelingen voor Zwijndrecht. Waar mogelijk vergelijken we de resultaten met landelijke cijfers en trends.

De belangrijkste cijfers per gemeente voor 2021 en 2025 staan in bijlage 1. Hier kunt u de cijfers van Zwijndrecht vergelijken met die van de andere Drechtsteden-gemeenten en voor 2025 uitsplitsingen vinden naar wijk in Zwijndrecht.

Een methodologische verantwoording vindt u in bijlage 2.

3. Hoe leest u deze rapportage?

Deze rapportage is een doorklikbaar pdf-bestand. Op pagina 2 vindt u een overzicht van de onderwerpen die onder de inwoners zijn uitgevraagd. Door een onderwerp aan te klikken, gaat u direct naar de informatie over het onderwerp van uw keuze. Ook op andere plekken in de rapportage staan links waarmee u snel uitkomt bij de onderwerpen die u zoekt. Zo is elke pagina op zichzelf te lezen.

In de grafieken en tabellen staat aangegeven waar sprake is van een statistisch significant verschil met de vorige meting. Alleen significante verschillen worden benoemd in de tekst.

4. Waar vindt u aanvullende data en vorige monitoren?

De cijfers uit de vorige monitoren zijn te vinden op onze site <https://drechtsteden.incijfers.nl/>. Onder het kopje Monitor Sociaal kunt u kiezen voor de voorgaande grote (2021) en de eerdere kleine monitoren (2019 en 2023). Hier zijn de cijfers te vinden voor de verschillende onderwerpen. Voor de rapportages en andere publicaties kunt u kijken op onze website <https://www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl/>

Daarnaast is er aanvullende data te vinden op de site <https://www.waarstaatjegemeente.nl/> onder het kopje Sociaal. De verschillende dashboards bieden inzicht in onder andere het aantal cliënten per Wmo-categorie, het aandeel huishoudens met bijstand en het aantal inwoners met een re-integratievoorziening.

Sociaal en demografisch beeld van Zwijndrecht

Zwijndrecht telt 44.825 inwoners (januari 2026). Circa 10.500 van hen zijn 65 jaar of ouder (24%). Volgens de Primos-prognose zet de vergrijzing door; het aantal 65-plussers in Zwijndrecht stijgt tot 2035 veel sneller (+16%) dan de totale bevolking (+3%).

Van de bijna 19.900 huishoudens zijn eenpersoonshuishoudens het meest voorkomende type, gevolgd door meerpersoonshuishoudens zonder kinderen.

In de eerste helft van 2025 waren in Zwijndrecht 5.995 cliënten met een voorziening uit de Jeugdwet, Participatiewet of de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Van de 12.920 uitkeringen aan Zwijndrechtenaren vormen AOW-uitkeringen (logischerwijs) de grootste groep, gevolgd door arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

a. Bevolking 2026

 44.825
totaal

 10.575
65 jaar of ouder
24% van totaal

Bron: BRP, per 1.1.2026

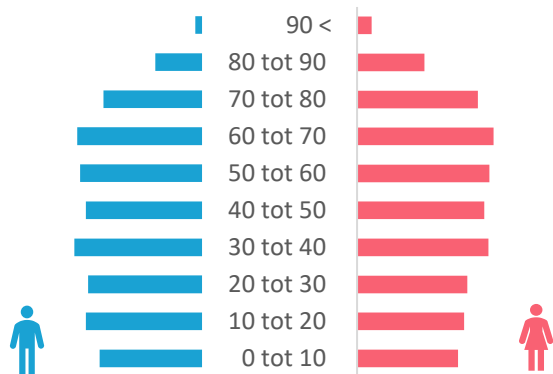
b. Prognose bevolking 2035

 46.010 +3%
totaal

 12.330 +17%
65 jaar of ouder
27% van totaal

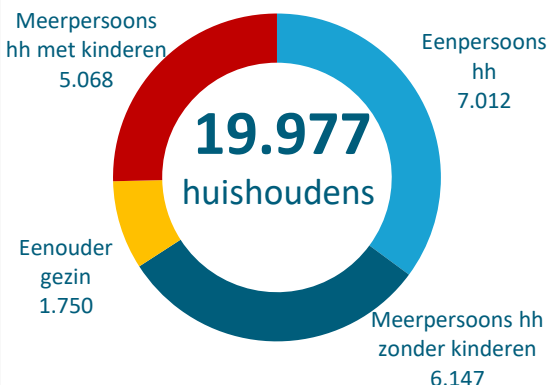
Bron: Primos, ABF

c. Leeftijdsofbouw voor mannen en vrouwen in %

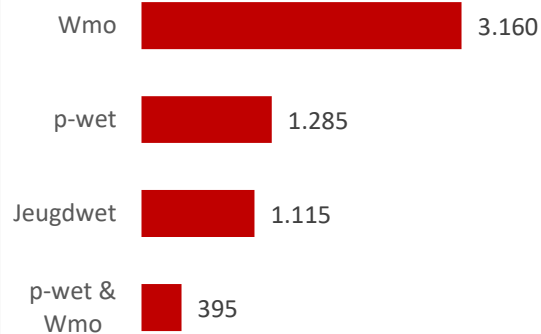
Bron: BRP, per 1.1.2026

d. Huishoudens naar soort

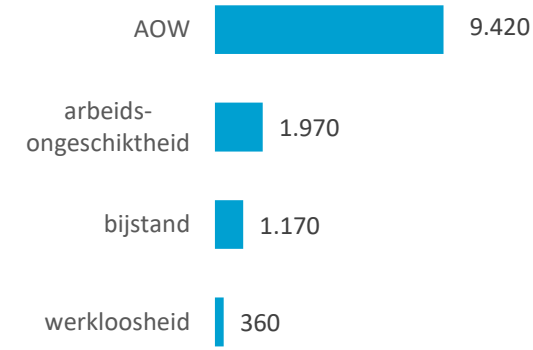
Bron: BRP, per 1.1.2026

e. Cliënten met voorziening naar soort (in totaal 5.955)

Bron: CBS Statline, eerste halfjaar 2025

f. Uitkeringen naar soort (in totaal 12.920)

Bron: CBS Statline, per 1.9.2025

Conclusies

Monitor
Sociaal
2025

5

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Conclusie Eigen Kracht

De meeste inwoners van Zwijndrecht hebben een gemiddelde of hoge mate van Eigen Kracht.

Een kleine groep (13%) heeft weinig Eigen Kracht. Dit zijn er significant meer dan in de metingen van 2021 en 2017. Het opleidingsniveau is de belangrijkste bepaler voor de mate van Eigen Kracht (hoe hoger de opleiding, hoe meer Eigen Kracht), gevolgd door migratieachtergrond (zonder migratieachtergrond meer Eigen Kracht), het hebben van werk of volgen van een studie (werk en studie gaan samen met meer Eigen Kracht) en leeftijd (Inwoners van 55 jaar en ouder hebben vaker een lagere Eigen kracht dan jongere inwoners).

Een derde van de inwoners van Zwijndrecht heeft één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen.

Bij inwoners jonger dan 35 jaar gaat het om 13%. In vergelijking met de meting in 2021 geven meer inwoners met een langdurige ziekte, aandoening of beperking aan hierdoor ernstige belemmeringen op school of in de werksituatie te ondervinden (26% tegenover 18% in 2021). In De Gezondheidsmonitor van de Dienst Gezondheid en Jeugd wordt uitgebreider ingegaan op de staat van de gezondheid van de inwoners van Zwijndrecht.

Eén op de tien inwoners heeft vaak of altijd moeite met het begrijpen van brieven en invullen van formulieren.

Meer inwoners hebben moeite met het begrijpen van brieven en het invullen van formulieren dan in 2021. Dat geldt niet voor het regelen van zaken via internet. Daarvoor blijft het beeld hetzelfde.

Veel inwoners weten de weg te vinden naar professionele hulp als zij dit nodig hebben.

Vooraf voor hulp bij psychische problemen, een gezond gewicht en lichamelijke beperkingen is voor veel inwoners duidelijk waar zij terecht kunnen. Voor hulp bij relatieproblemen en bij seksuele gerichtheid/genderidentiteit weet slechts de helft de weg naar hulp te vinden.

Ook hebben we inwoners gevraagd naar de voorzieningen in Zwijndrecht op dit vlak. Een groot deel van de inwoners is bekend met de verschillende wijkcentra, Bureau Slachtofferhulp en de Praktijkondersteuner huisartsenzorg. Het minst bekend zijn de Zorgmarinier, de App 'Sparen door Besparen' en de Stichting Jong Zwijndrechtsewaard.

Uit [recent onderzoek van het SCP](#) blijkt dat alleen bekendheid met een instantie niet voldoende is om een inwoner ook daadwerkelijk te helpen, zelfs niet als deze laagdrempelig is. Vooral mensen met complexe en/of meerdere problemen worden vaak niet bereikt. Gemeenten moeten zich ervan bewust zijn dat inwoners zonder ondersteuning die dit wel nodig hebben, niet gezien moeten worden als niet-gebruikers, maar als mensen die nóg niet worden bereikt. Een actieve benadering van deze groep is een belangrijke eerste stap.

Een groeiende groep inwoners heeft een goede financiële situatie. Voor een kleine groep is dit niet het geval.

Eén op de twintig inwoners van Zwijndrecht moet spaargeld uitgeven of schulden maken. 16% van de inwoners geeft aan dat de financiële situatie het afgelopen jaar slechter is geworden.

Conclusie Sociaal netwerk

Zwijndrechtenaren hebben voldoende sociale contacten.

Ongeveer acht op de tien Zwijndrechtenaren zeggen voldoende sociale contacten te hebben. Dat zijn er veel meer dan tijdens de corona-epidemie in 2021, toen maar 38% zei voldoende contacten te hebben. Een kleine groep (7%) heeft onvoldoende sociale contacten.

Sociaal isolement en eenzaamheid nemen af en steun wordt goed gevonden.

Uit de Gezondheidsmonitor van 2024 (publicatie 2025) blijkt dat 12% van de volwassen inwoners van Zwijndrecht (zeer) ernstig eenzaam is. Gevoelens van sociaal isolement en eenzaamheid in onze monitor zijn lager dan in het coronajaar 2021. Het grootste deel van de Zwijndrechtenaren kan bij anderen terecht en heeft mensen om mee te praten. Inwoners geven aan dat zij op veel gebieden hulp kunnen vragen bij anderen, vooral om leuke dingen te doen en voor het vinden van informatie. Voor deze twee aspecten kunnen meer inwoners, als dat nodig is, rekenen op hulp van anderen dan in 2021.

De meeste inwoners hebben een relatie.

Zes op de tien inwoners van Zwijndrecht hebben een relatie. 43% is getrouwd. Gemiddeld geven de inwoners hun relatie het rapportcijfer 8,6.

Ongeveer acht op de tien volwassenen met kinderen leven samen met de andere ouder.

Ouders geven hun gezamenlijke ouderschap een rapportcijfer van gemiddeld 8,3. Eén op de acht volwassenen met kinderen is gescheiden. Een zesde van hen heeft één of meerdere minderjarige kinderen. Vaders en moeders die gescheiden zijn hebben het meestal dagelijks of wekelijks contact met hun kinderen. Gescheiden ouders zijn over het algemeen tevreden over hoe zij samen met hun ex-partner het ouderschap vormgeven.

Conclusie Mantelzorg

Een op de vijf inwoners is mantelzorger.

Van de mantelzorgers in Zwijndrecht zijn zes op de tien vrouw. Ten opzichte van 2021 is het aandeel mannen onder de mantelzorgers wel toegenomen, van 29% naar 40% in 2025. In de meeste gevallen zorgen mantelzorgers voor (één van) hun (schoon)ouders. Twee op de tien geeft mantelzorg aan hun partner en een even groot aandeel verleent zorg aan een ander familielid.

Een op de tien mantelzorgers besteedt meer dan 20 uur per week aan mantelzorg.

17% van de Zwijndrechtse mantelzorgers geeft incidenteel zorg, terwijl 9% meer dan 20 uur zorg per week biedt. De belangrijkste taken zijn gezelschap bieden, huishoudelijke ondersteuning en regeltaken. Ongeveer een kwart van de mantelzorgers zegt behoefte te hebben aan meer ondersteuning. Deze cijfers komen overeen met de eerdere metingen.

Mantelzorgondersteuning wordt steeds bekender.

De bekendheid van de persoonlijke ondersteuning Vivera / MEE (+ 33%) is flink toegenomen ten opzichte van de meting in 2023. Voor de andere vormen van ondersteuning is het beeld gelijk gebleven met dat van 2023.

Mantelzorg blijft impact hebben op werk en dagelijks leven.

Van de mantelzorgers in Zwijndrecht is 11% minder gaan werken vanwege de mantelzorg en is 4% gestopt met werken.

Eén op de tien mantelzorgers is overbelast geraakt of loopt het risico om overbelast te raken. Dat is niet anders dan in 2021. Daarnaast geeft meer dan een kwart aan dat de mantelzorg soms lastig te combineren is met andere dagelijkse bezigheden.

Conclusie Participatie

De meeste inwoners van Zwijndrecht scoren hoog of gemiddeld op de Participatie Index.

Daarmee keert in 2025 het patroon van voor de corona-epidemie terug. Het hebben van één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen is de belangrijkste bepaler voor de mate van participatie (inwoners met beperkingen hebben een lagere score op de Participatie Index). Daarna volgen opleidingsniveau (hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger de participatie), migratieachtergrond (mensen met een migratieachtergrond participeren iets minder dan mensen zonder migratieachtergrond) en geslacht (vrouwen hebben een hogere score op de Participatie Index dan mannen).

Het ondernemen van activiteiten (in verenigingsverband of zelf georganiseerd) is toegenomen.

73% van de volwassen inwoners van Zwijndrecht is lid van een vereniging of organisatie. Sportaanbieders zoals de sportschool, de bibliotheek en 'andere soorten organisaties' zijn de meest voorkomende verenigingen/organisaties waarvan mensen lid zijn.

Na een daling in coronajaar 2021 is het aandeel inwoners dat activiteiten doet via een vereniging weer terug op het niveau van vóór 2021. Dat geldt ook voor het zelf organiseren van activiteiten met anderen.

Vrijwilligerswerk bij organisaties zit in de lift.

31% van de Zwijndrechtenaren heeft het afgelopen jaar vrijwilligerswerk gedaan bij een organisatie. Het meest genoemd zijn godsdienstige/levensbeschouwelijke organisaties, overige verenigingen/organisaties en sportverenigingen. Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet is toegenomen van 23% in 2021 tot 31% in 2025. De stijging hangt waarschijnlijk samen met (het einde van) de corona-epidemie.

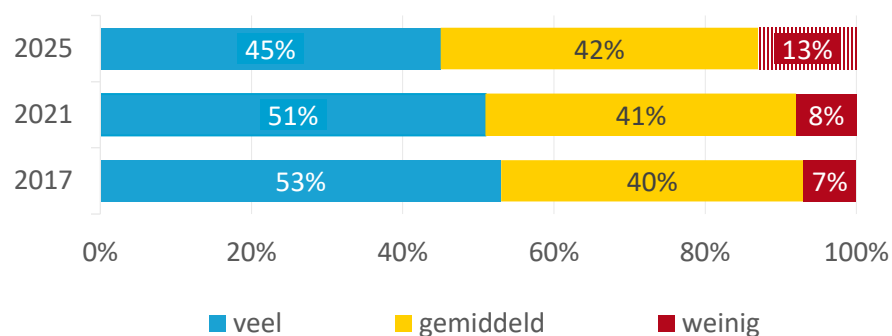
Meer Zwijndrechtenaren verrichten vrijwillige activiteiten in hun buurt.

Eén op de zes inwoners van Zwijndrecht (17%) is het afgelopen jaar actief geweest in de buurt. Dat was meer dan in 2021 en evenveel als in 2017. De meest genoemde activiteiten zijn het schoonmaken van de buurt, het helpen van buurtbewoners en overige activiteiten.

1. Eigen Kracht

Eigen Kracht Index

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. de voorgaande meting; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met de voorgaande meting.

Ongeveer de helft van de inwoners in Zwijndrecht heeft veel Eigen Kracht (45%). Van vier op de tien inwoners (42%) is de Eigen Kracht gemiddeld. Een kleine minderheid (13%) heeft weinig Eigen Kracht. Deze groep is ten opzichte van 2021 toegenomen met vijf procentpunt.

Eigen Kracht is “de mate waarin iemand over middelen en capaciteiten beschikt om zich te redden in de samenleving. Met andere woorden: in hoeverre is men in staat om zelfstandig zijn of haar leven te leiden en om problemen op te lossen?”

Eigen Kracht van inwoners wordt steeds belangrijker. Inwoners kunnen een beroep doen op algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen, maar ook vanuit die voorzieningen wordt ingezet op zoveel mogelijk zelfredzaamheid of Eigen Kracht. Om de Eigen Kracht van inwoners te meten maken we gebruik van de door ons ontwikkelde Eigen Kracht Index (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#)). De indexscore geeft in één oogopslag een beeld van de Eigen Kracht. Onderwerpen die deel uit maken van de indexscore zijn:

- belemmering door beperking of ziekte,
- begrijpen van brieven,
- omgaan met onverwachte problemen,
- financiële zelfredzaamheid,
- de weg weten te vinden naar instanties (indien nodig).

In dit hoofdstuk bespreken we zes aspecten van de Eigen Kracht van Zwijndrechtenaren. Klik op de onderstaande knoppen om naar de betreffende pagina te gaan.

1. Wat zijn de determinanten van Eigen Kracht?

2. Wat zijn belemmeringen door ziekte of beperkingen?

3. Hoe zelfredzaam zijn Zwijndrechtenaren?

Dashboard
Eigen
Kracht

4. Hoe bekend is beschikbare professionele hulp?

5. Hoe bekend zijn voorzieningen?

6. Wat is de financiële situatie van Zwijndrechtenaren?

Kern-
indicatoren
Eigen
Kracht

Wat bepaalt de Eigen Kracht van inwoners?

Wat maakt dat iemand laag, gemiddeld of hoog scoort op de Eigen Kracht Index? Met behulp van regressieanalyse is getoetst wat het relatieve belang is van verschillende kenmerken van inwoners op de hoeveelheid Eigen Kracht die zij hebben (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#)). In tabel 1 staan de vier achtergrondkenmerken die het meest bepalend zijn voor de mate van Eigen Kracht, in volgorde van belangrijkheid*.

Het **opleidingsniveau** is de belangrijkste bepaler voor de mate van Eigen Kracht in Zwijndrecht. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe meer Eigen Kracht. Zo heeft 31% van de laagst opgeleiden een lage Eigen Kracht tegenover 4% van de hbo/wo opgeleiden.

Daarnaast hebben we deze keer de **migratieachtergrond** van de inwoners meegenomen in de analyse. Naast opleidingsniveau blijkt dit de factor met de grootste invloed op Eigen Kracht. 22% van de Zwijndrechtenaren met een migratieachtergrond heeft een lage Eigen Kracht tegenover 10% van de inwoners zonder migratieachtergrond.

Het **hebben van werk of volgen van een studie** hangt ook sterk samen met Eigen Kracht. 7% van de Zwijndrechtenaren met werk of studie heeft een lage Eigen Kracht tegenover 21% van hun stadsgenoten die niet werken en geen studie volgen.

Tot slot speelt **leeftijd** ook een rol. 9% van de groep inwoners van 18-34 jaar heeft een lage Eigen Kracht, tegenover 15% van de groep inwoners van 35-54 jaar.

* In 2021 hebben we de ervaren gezondheid gevraagd en meegenomen in deze analyse en hadden we geen gegevens over de migratieachtergrond. In 2025 zijn de vragen over ervaren gezondheid niet gesteld. We hebben daarom niet dezelfde factoren mee kunnen nemen in de analyse. De resultaten zijn dan ook niet vergeleken met die van 2021.

Tabel 1 Eigen Kracht uitgesplitst naar achtergrondkenmerken (%)

	laag	gemiddeld	hoog
gemiddelde van Zwijndrecht	13	42	45
opleiding			
geen opleiding/basisonderwijs	31	52	17
vmbo, mavo, mulo, lbo/mbo1	21	44	35
mbo 2, 3 of 4/havo, vwo, hbs, mms	9	43	48
hbo/wo	4	39	57
herkomst			
zonder migratieachtergrond	10	39	51
met migratieachtergrond	22	55	23
werk/studie			
ja	7	38	55
nee	21	47	32
leeftijd			
18-34 jaar	9	46	45
35-54 jaar	11	35	54
55 jaar en ouder	15	42	43

In welke mate worden inwoners van Zwijndrecht belemmerd door hun gezondheid?

34% van de inwoners van Zwijndrecht heeft één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen. Dit kunnen ook ouderdomsklachten of psychische klachten zijn. Bij mensen jonger dan 35 jaar gaat het om 13%.

In vergelijking met de voorgaande meting in 2021 geven in 2025 meer inwoners met een langdurige ziekte, aandoening of beperking aan hierdoor ernstige belemmeringen in de school-/werksituatie te ondervinden (26% tegenover 18% in 2021, zie figuur 1b).

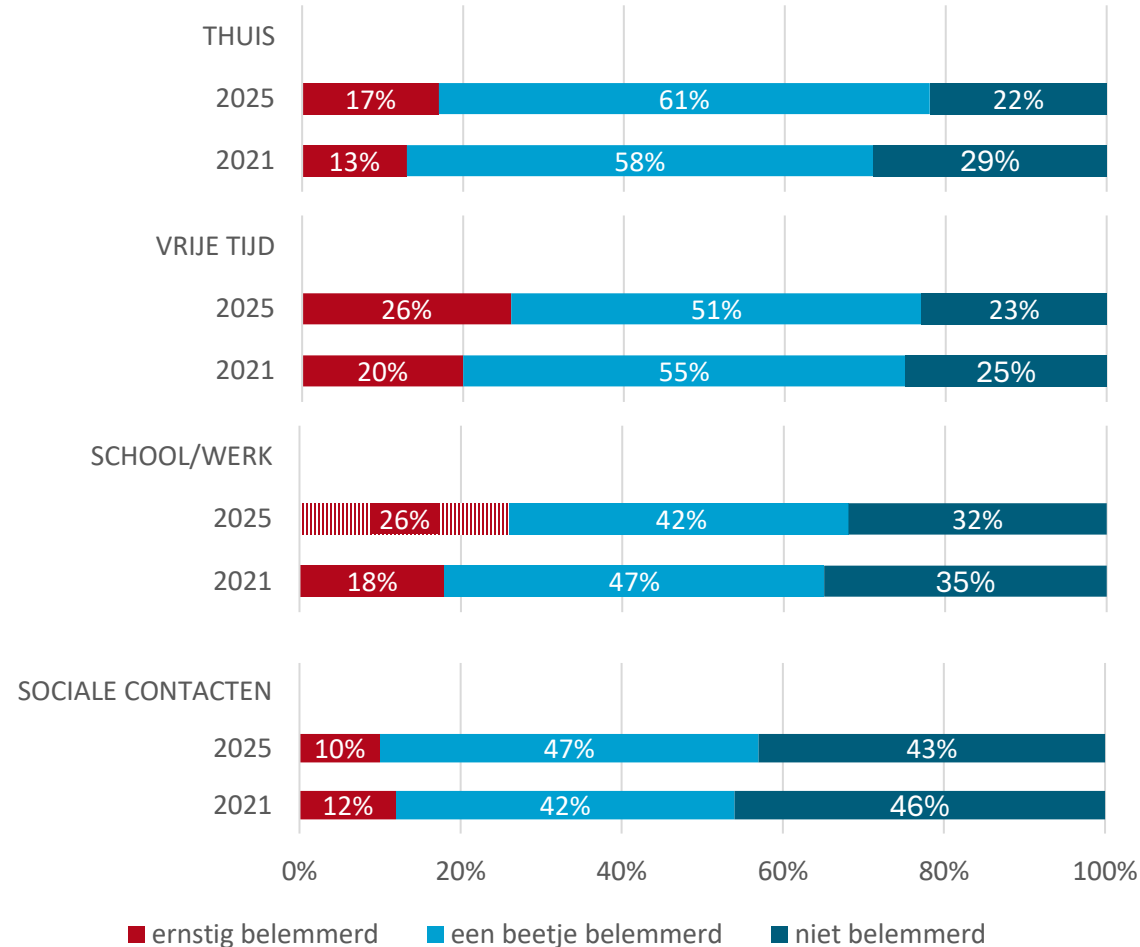
Voor een uitgebreider overzicht van het aantal inwoners met beperkingen in de regio verwijzen we naar de Gezondheidsmonitor van de [Dienst Gezondheid & Jeugd](#).

1a: Langdurige ziekte, aandoening of beperking

34% van de inwoners heeft één of meer langdurige ziektes, aandoeningen of beperkingen.

1b: In welke situaties en in welke mate worden inwoners met langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen belemmerd door hun gezondheid?

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil in 2025 t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Hoe zelfredzaam zijn inwoners?

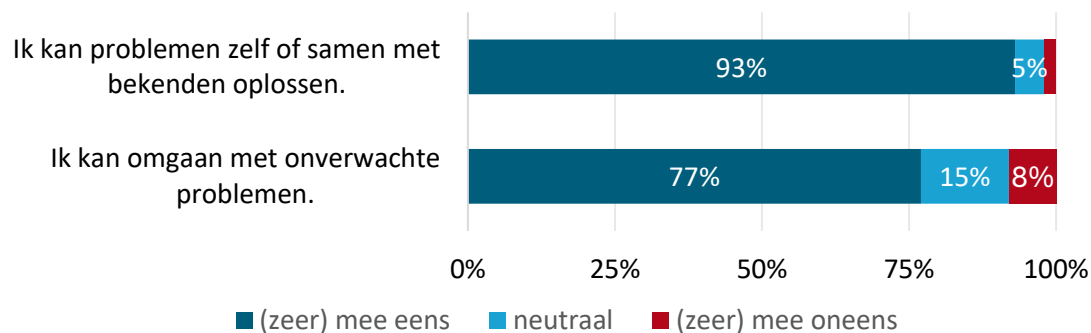

Ongeveer drie op de tien inwoners (26%-30%) hebben soms moeite met het begrijpen van brieven, het invullen van formulieren en het regelen van zaken via internet (figuur 1c).

10% geeft aan **altijd of vaak moeite** te hebben met brieven. Dat aandeel ligt hoger dan in 2021 (6%). Bij formulieren is het aandeel inwoners dat **altijd of vaak moeite** heeft 9% in 2025, tegenover 6% in 2021. Voor het regelen van zaken via internet blijft het beeld hetzelfde als in 2021, met 16% van de inwoners dat vaak of altijd moeite heeft.

Naast basisvaardigheden is het belangrijk dat inwoners zelf met problemen om kunnen gaan. Het overgrote deel van de inwoners (93%) geeft aan problemen zelf of met bekenden op te kunnen lossen (figuur 1d). Ruim driekwart voelt zich goed in staat om onverwachte problemen op te lossen. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met de meting van 2021.

1d: Omgaan met problemen

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

1c: Basisvaardigheden en de moeite die het kost om...

Brieven van organisaties te begrijpen

10% heeft altijd of vaak moeite
26% heeft soms moeite
64% heeft geen moeite

Formulieren in te vullen van organisaties

9% heeft altijd of vaak moeite
27% heeft soms moeite
64% heeft geen moeite

Zaken te regelen via het internet

16% heeft altijd of vaak moeite
30% heeft soms moeite
54% heeft geen moeite

Hoe bekend is de beschikbare professionele hulp?

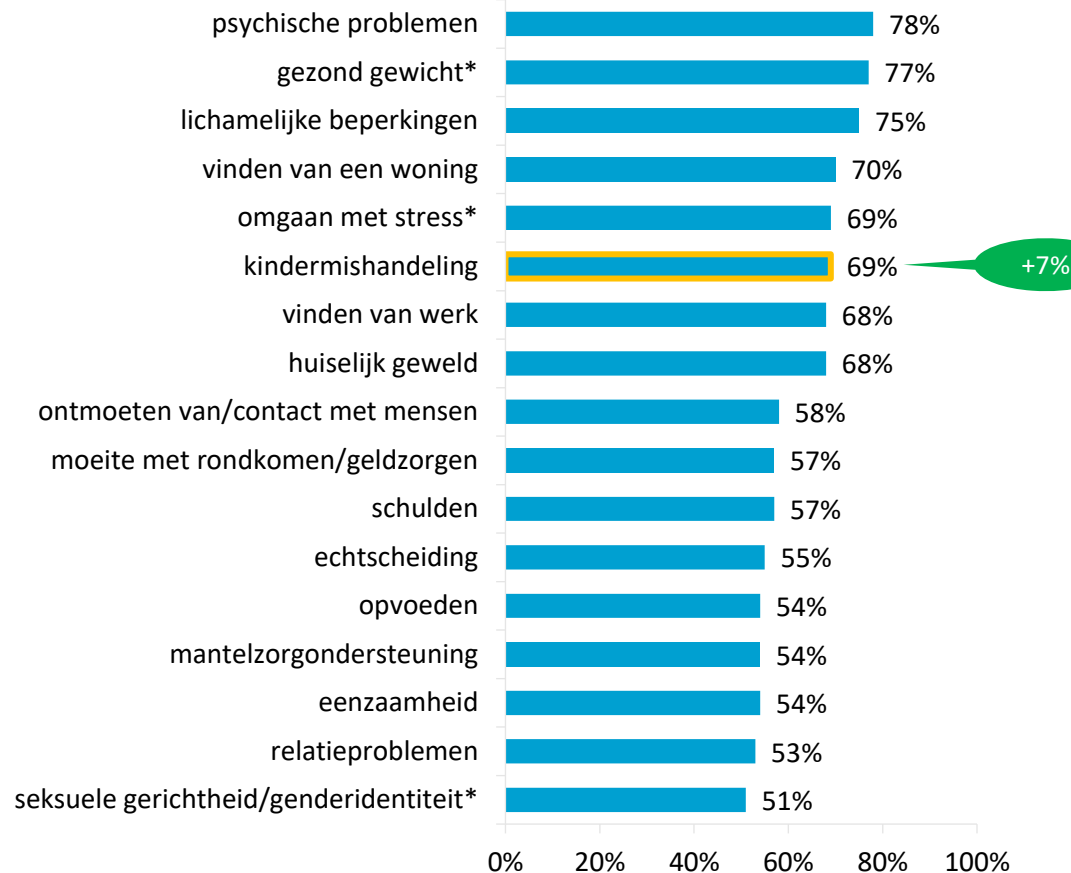
Eigen Kracht heeft ook te maken met de weg weten te vinden naar professionele hulp (indien nodig). Bij veel problemen weten de meeste inwoners professionele hulp te vinden, zie figuur 1e. Met name bij psychische problemen, het krijgen en houden van een gezond gewicht en bij lichamelijke beperkingen zeggen inwoners te weten waar ze terecht kunnen. Ten opzichte van de vorige meting in 2021 is het aandeel inwoners dat professionele hulp weet te vinden voor kindermishandeling gestegen met zeven procentpunt.

In figuur 1f zien we dat specifieke doelgroepen, vooral ouders met kinderen tot 18 jaar, goed bekend zijn met de voorzieningen die er speciaal voor hen zijn. Dat geldt zowel in 2021 als in 2025. Onder mantelzorgers en gehuwden/samenwonenden is de bekendheid niet groter dan onder alle inwoners.

1f: Goede bekendheid voorzieningen naar doelgroep (%)

hulpgebied	doelgroep	2021	2025
opvoeding	ouders kinderen tot 18 jaar (n=118)	82%	77%
mantelzorg	mantelzorgers (n=147)	62%	59%
echtscheiding/ einde relatie	gehuwden/samenwonenden en tweeoudergezinnen (n=344)	57%	61%

1e: Bekendheid professionele hulp (%)

Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

De voorzieningen waar een * achter staat, zijn in voorgaande jaren (2021) niet in de vragenlijst opgenomen.

Hoe bekend zijn de voorzieningen?

Een groot deel van de Zwijndrechtenaren is bekend met de verschillende wijkcentra, Bureau Slachtofferhulp en de Praktijkondersteuner huisartsenzorg (figuur 1g). Vergeleken met 2021 is de bekendheid van verschillende voorzieningen toegenomen (zie de groene ballonnetjes in de figuur). De grootste stijging betreft Veilig Thuis. De bekendheid hiervan nam toe van 50% in 2021 naar 69% in 2025. Voor het consultatiebureau/Jong JGZ is de bekendheid onder inwoners juist afgenomen met 12 procentpunt.

De minst bekende voorzieningen onder de inwoners zijn de Zorgmarinier, de App 'Sparen door Besparen' en de Stichting Jong Zwijndrechtsewaard, zie figuur 1h.

Bij ouders met kinderen tot 23 jaar blijft de bekendheid van het consultatiebureau/Jong JGZ juist stabiel (92% van de ouders kennen dit; zie figuur 1h). Bijna zes op de tien ouders zijn bekend met Schoolmaatschappelijk Werk.

1h: Goede bekendheid voorzieningen bij ouders met kinderen tot 23 jaar

Consultatiebureau/
Jong JGZ

2025 (n=147)

92%

Jeugdgezondheids-
zorg*

2021 (n=132)

96%

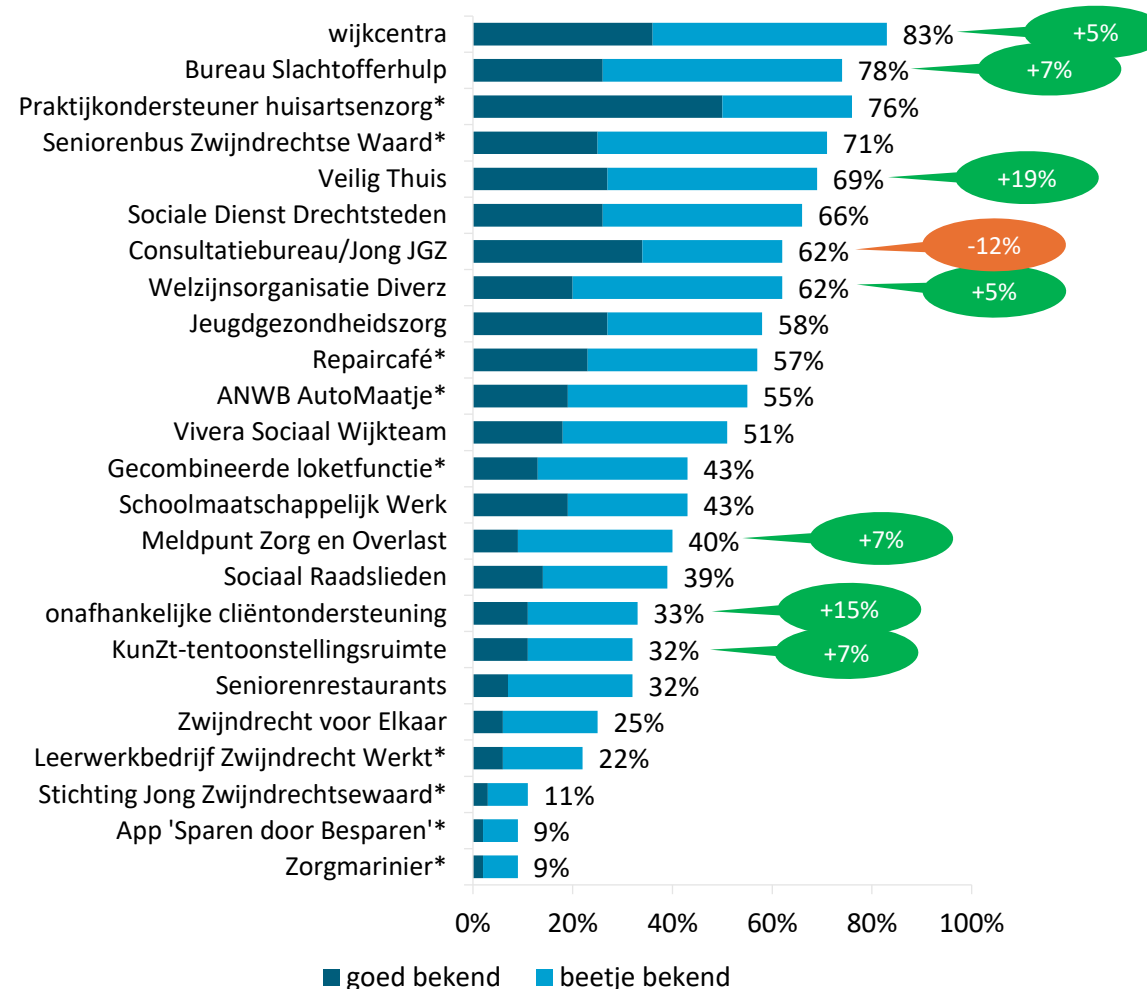
Schoolmaatschap-
pelijk Werk

57%

51%

* Deze voorziening is in 2021 niet in de vragenlijst opgenomen.

1g: Bekendheid voorzieningen

De voorzieningen waar een * achter staat, zijn in 2021 niet in de vragenlijst opgenomen.

Hoe bekend zijn de voorzieningen?

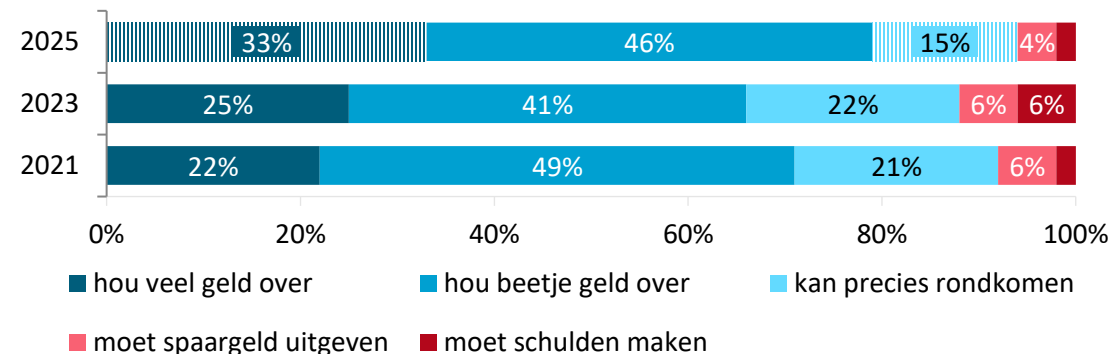

Een steeds groter wordende groep Zwijndrechtenaren geeft aan veel geld over te houden (33% tegen 22% in 2021, zie figuur 1i). Tegelijkertijd is de groep die precies rondkomt kleiner geworden (15% ten opzichte van 21% in 2021).

Daarentegen geeft 16% van de inwoners aan dat de financiële situatie het afgelopen jaar een beetje of veel slechter is geworden (figuur 1j). En 10% maakt zich bijna dagelijks zorgen over geld. Een vergelijking met de eerdere metingen is hier niet mogelijk vanwege een andere vraagstelling.

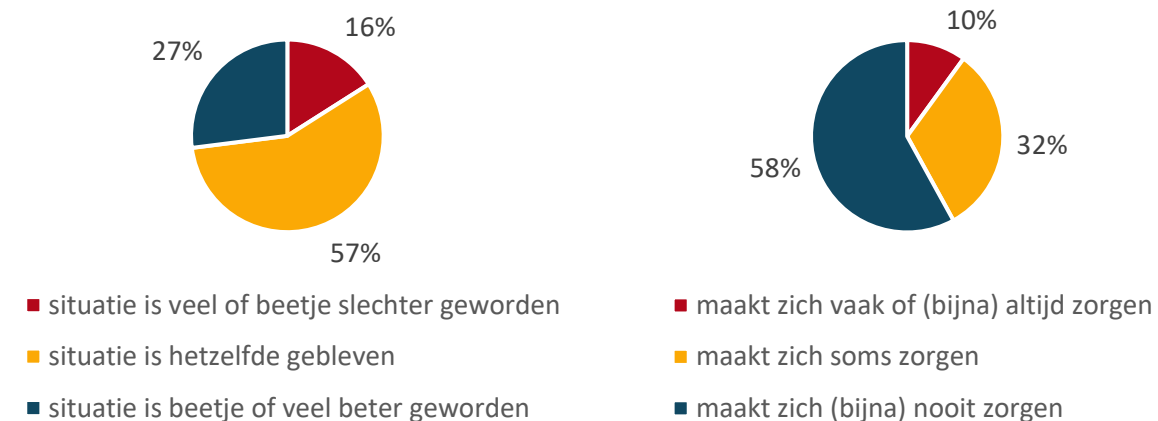

1i: Huidige financiële situatie

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

1j: Geldzorgen

2. Sociaal netwerk

Percentage inwoners met voldoende sociale contacten

78% heeft voldoende sociale contacten
15% heeft er voldoende maar zou meer willen
7% heeft onvoldoende sociale contacten.

In Zwijndrecht hebben ongeveer acht op de tien inwoners (78%) voor hun gevoel voldoende contacten met andere mensen. Dat zijn er stuk meer dan in 2021, toen ongeveer twee op de vijf inwoners (38%) aangaven voldoende contacten te hebben. 15% van de inwoners zou graag meer contact willen, terwijl 7% aangeeft te weinig sociale contacten te hebben. Voor deze laatste twee groepen zijn de percentages ten opzichte van 2021 sterk afgenomen.

Sociale contacten zijn belangrijk voor hoe mensen zich voelen. In dit hoofdstuk kijken we eerst naar hoe inwoners hun contacten met anderen ervaren en in hoeverre zij zich gesteund voelen. We besteden ook aandacht aan sociaal isolement, omdat een deel van de inwoners weinig mensen om zich heen heeft. Daarnaast bespreken we de relaties die mensen hebben en hoe zij hun ouderschap vormgeven. Daarbij kijken we ook naar gescheiden ouders, omdat zij andere uitdagingen kunnen ervaren in het contact met hun kinderen en hun ex-partner. Samen geven deze onderwerpen een beeld van het sociale leven in Zwijndrecht.

Klik op de onderstaande knoppen om naar het betreffende onderwerp te gaan.

1. Hoe zijn de sociale contacten van inwoners?

2. Welke relaties hebben inwoners?

**Dashboard
Sociaal
Netwerk**

3. Hoe is de gezinssituatie van inwoners?

4. Hoeveel inwoners zijn gescheiden?

**Kern-
indicatoren
Sociaal
Netwerk**

Hoe zijn de sociale contacten van inwoners?

De eerste zes stellingen in figuur 2a maken onderdeel uit van een schaalscore voor sociaal isolement. In figuur 2c, op de volgende pagina, staan de totaalscores op die schaal voor 2025 en 2021.

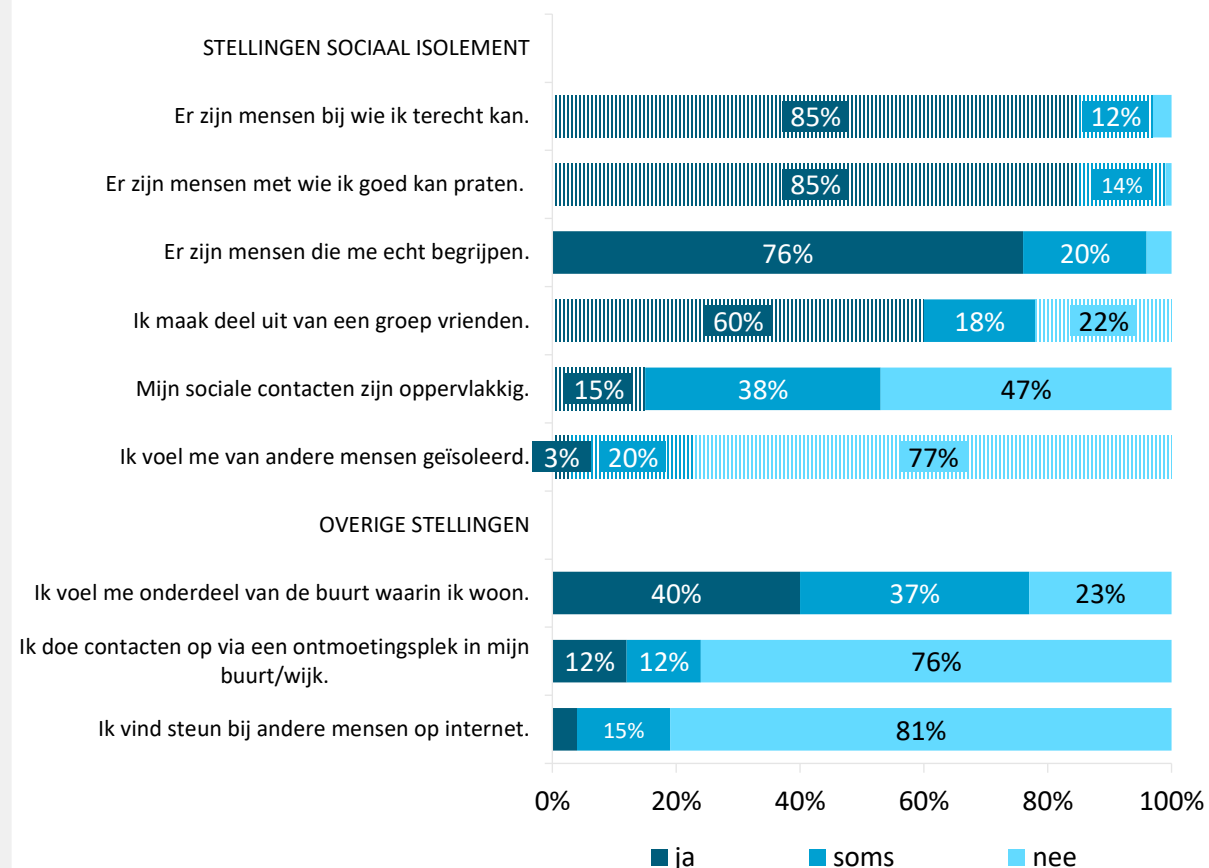
De waarden op **de eerste vier** stellingen laten zien dat Zwijndrechtenaren over het algemeen bij anderen terecht kunnen (85%), goed met mensen kunnen praten (85%) en dat er mensen zijn die hen echt begrijpen (76%). Zes op de tien maken onderdeel uit van een groep vrienden. Alleen voor de derde stelling (echt begrijpen) het beeld komt overeen met 2021. Voor de andere drie stellingen is het aandeel inwoners dat positief antwoordt toegenomen.

Ook bij **de laatste twee** stellingen zien we een positieve ontwikkeling. Het aandeel inwoners dat aangeeft dat hun sociale contacten oppervlakkig zijn, daalde van 19% in 2021 naar 15% in 2025. Daarnaast voelt het overgrote deel van de inwoners (77%) zich niet geïsoleerd, tegenover 51% in 2021. Het aandeel inwoners dat zich wel geïsoleerd voelt daalde van 9% in 2021 naar 3% in 2025.

De onderste drie stellingen in figuur 2a behoren niet tot de schaal voor sociaal isolement, maar hebben wel betrekking op contact met andere mensen. De eerste twee hiervan legden we voor het eerst voor. Vier op de tien (40%) inwoners voelen zich wel en 37% voelt zich soms onderdeel van de buurt waarin ze wonen. Voor een vijfde deel geldt dat niet. Op de tweede stelling antwoordt één op de tien (12%) dat ze contacten op doen via een ontmoetingsplek in de buurt, 12% overkomt dat soms, de rest niet.

De laatste stelling gaat over steun via contacten op internet. De meeste inwoners geven aan geen steun te vinden bij mensen op het internet (81%). Dit beeld komt overeen met dat van 2021.

2a: Stellingen sociaal isolement

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Hoe zijn de sociale contacten van inwoners?

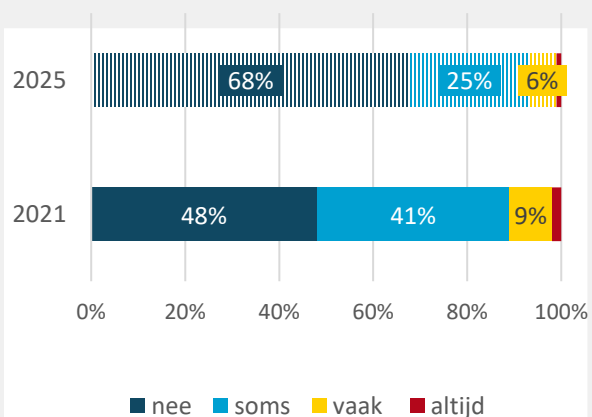

Twee derde deel van de Zwijndrechtenaren (68%) voelt zich niet eenzaam en 25% voelt zich soms eenzaam, zie figuur 2b. Dat is anders dan in de coronaperiode in 2021, toen 48% zich níet eenzaam voelde en 41% soms.

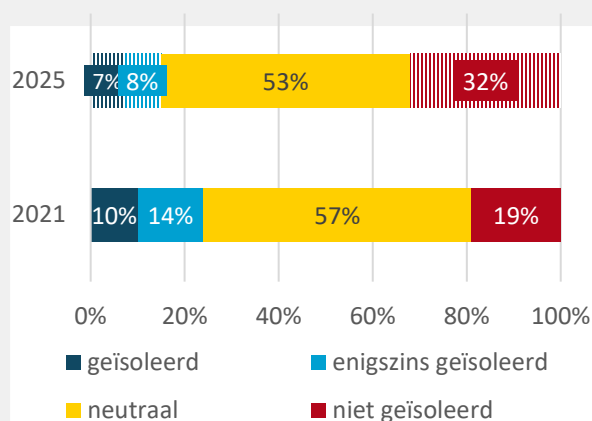
Aan de hand van de zes stellingen in figuur 2a op de vorige pagina is bepaald hoeveel mensen in een sociaal isolement zitten, de zogenoemde schaal voor sociaal isolement. Zeven procent voelt zich sociaal geïsoleerd, zie figuur 2c. Dat is minder dan in 2021 (10%). Daarnaast is de groep inwoners die niet in een sociaal isolement zitten sterk toegenomen, van 19% in 2021 naar 32% in 2025.

Inwoners geven aan dat zij op veel gebieden hulp kunnen vragen bij anderen, vooral om leuke dingen te doen en voor het vinden van informatie (zie figuur 2d). Ten opzichte van 2021 is het aandeel inwoners dat voor deze laatste twee aspecten kan rekenen op hulp van anderen toegenomen.

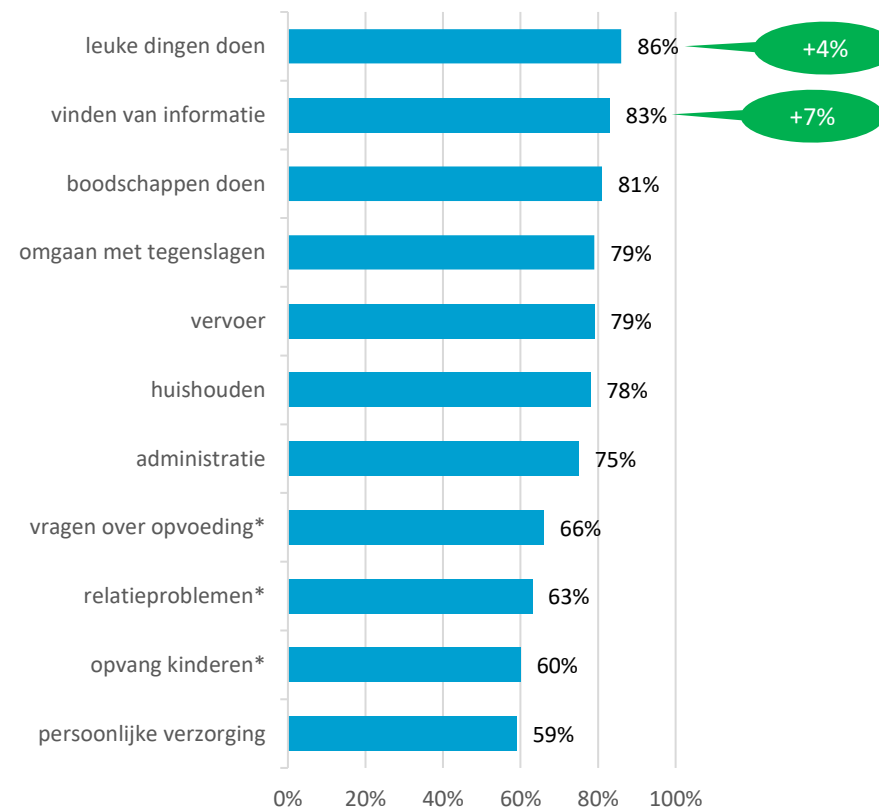
2b: Gevoelens van eenzaamheid

2c: Sociaal geïsoleerd

2d: Heeft hulp van anderen als dat nodig is bij...:

* Inwoners waarbij dit aspect niet van toepassing is zijn hier buiten beschouwing gelaten.

Omkaderde staven in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Welke relaties hebben inwoners?

Zes op de tien Zwijndrechtenaren van 18 jaar en ouder hebben een relatie. 43% is getrouwd (figuur 2e). Ten opzichte van 2021 is het aandeel samenwonenden zonder samenlevingscontract gedaald, van 7% in 2021 naar 4% in 2025.

De inwoners met een relatie zijn hier over het algemeen erg tevreden over. Zij geven hun relatie gemiddeld een rapportcijfer van 8,6 (figuur 2f). Dit beeld is vergelijkbaar met 2021.

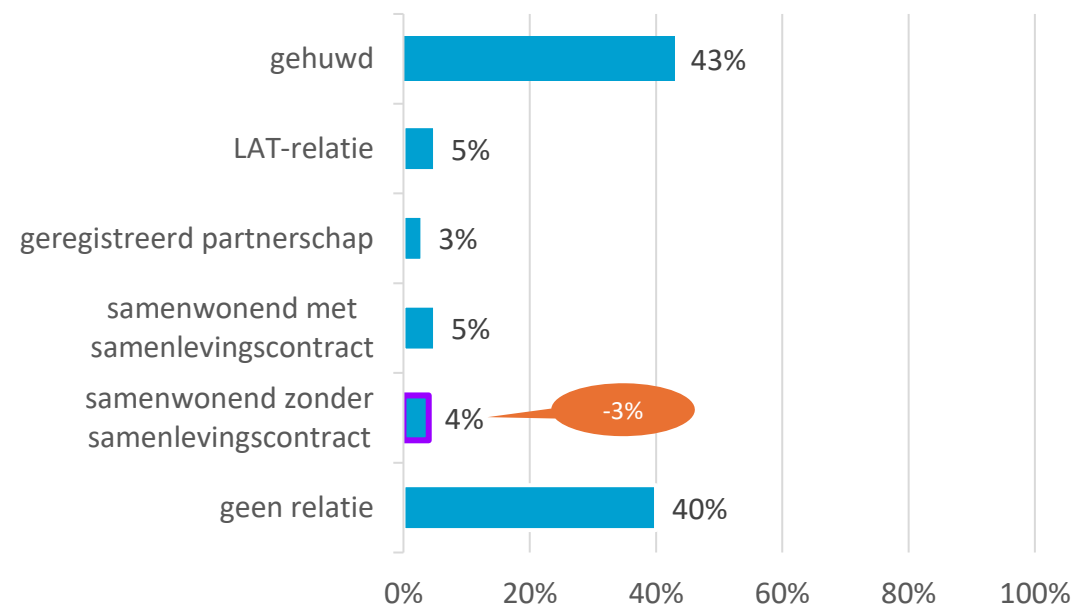
2f: Rapportcijfer relatie

8,6

Mensen met een relatie zijn grotendeels tevreden over hun relatie. Gemiddeld geven zij hun relatie een rapportcijfer van 8,6. Meer dan 80% geeft zelfs een 8 of hoger. Slechts 2% geeft hun relatie een onvoldoende.

2e: Type relaties

60% van de inwoners heeft een relatie

Omkaderde staven in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Hoe is de gezinssituatie van inwoners?

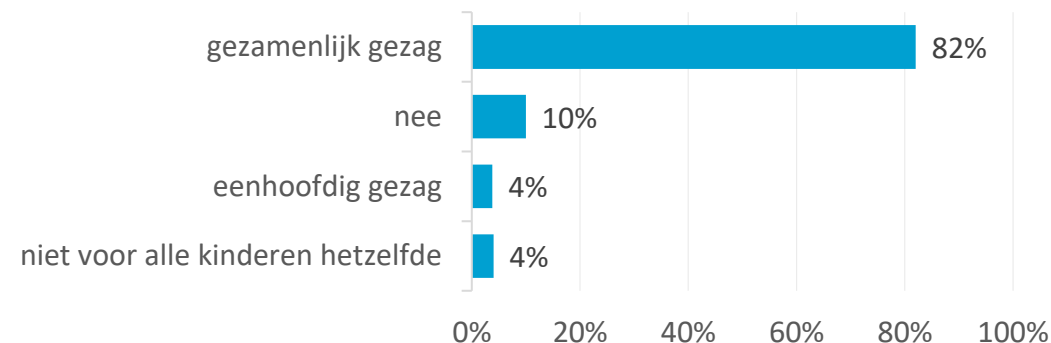

Zeven op de tien (70%) volwassen inwoners hebben kinderen. In de meeste gevallen is sprake van gezamenlijk gezag, zie figuur 2g. Drie op de tien ouders (29%) hebben minderjarige kinderen.

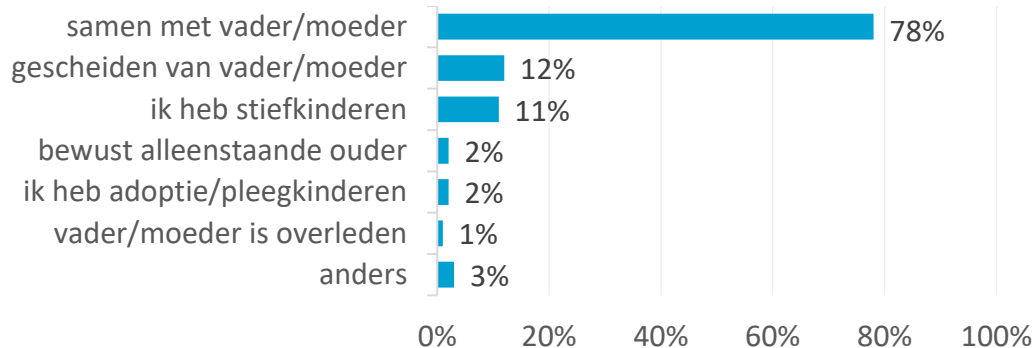
De meeste ouders (78%) wonen samen met de vader of moeder van hun kind(eren), zie figuur 2h. Zij zijn tevreden over hun gezamenlijk ouderschap. Gemiddeld geven zij het gezamenlijke ouderschap een 8,3. Tien procent van de ouders heeft een samengesteld gezin (figuur 2i). Dit is een gezin waar één of beide ouders kinderen hebben uit een vorige relatie.

Voor het bovenstaande zijn geen significante verschillen met 2021.

2g: Ouderlijk gezag

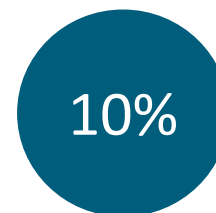

2h: Gezinssituatie

Meerdere antwoorden mogelijk

2i: Samengestelde gezinnen

Tien procent van de ouders heeft een samengesteld gezin. Dit is vergelijkbaar met 2021.

Hoeveel inwoners zijn gescheiden?

Ongeveer één op de acht volwassenen met kinderen is gescheiden (12%) (figuur 2j). Een zesde van hen heeft één of meer minderjarige kinderen. Dat aandeel ligt lager dan in 2021, toen dit 42% was.

Het grootste deel van de vaders en moeders hebben dagelijks of wekelijks contact met hun kinderen. Verschillen die we zien niet significant.

Gescheiden ouders geven een lager rapportcijfer voor het gezamenlijk ouderschap (6,7) dan ouders die samenleven (8,3), maar zijn over het algemeen tevreden (zie figuur 2l).

2j: Gescheiden en ouderschap

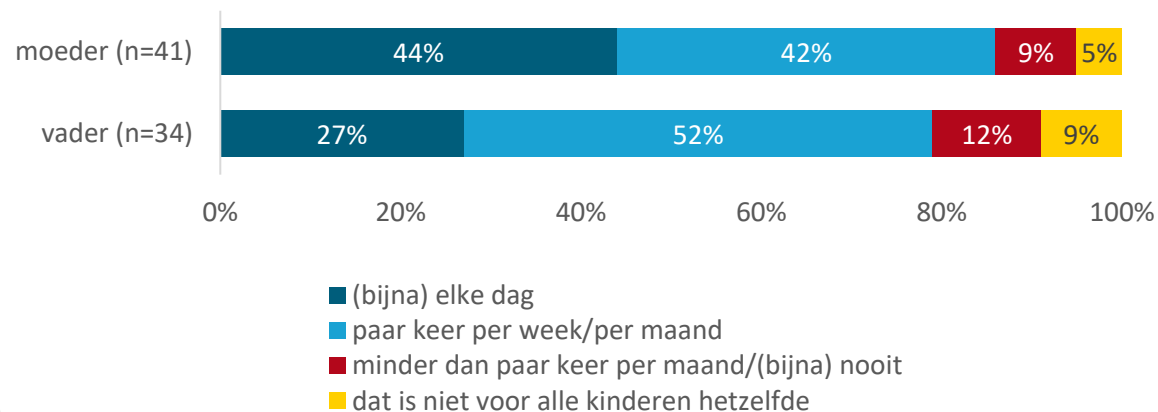

12% van de inwoners is gescheiden

16% van hen heeft één of meer minderjarig(e) kind(eren)

2k: Gescheiden ouders: frequentie van contact met kinderen

2l: Gedeeld ouderschap (n=43)

6,7

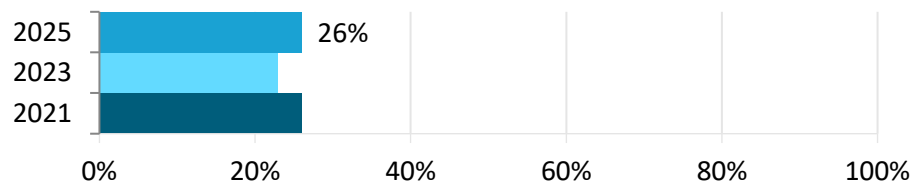
Gemiddeld rapportcijfer voor het gezamenlijk ouderschap met de ex-partner. Ouders die samenleven met de andere ouder van het kind geven gemiddeld een 8,3.

3. Mantelzorg

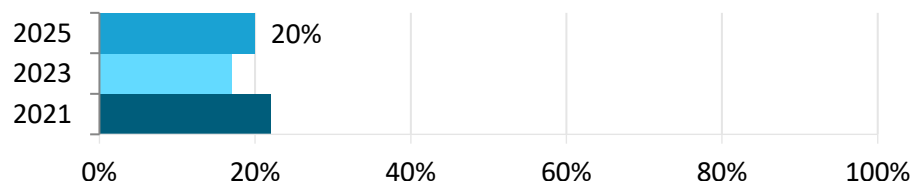

Mantelzorgers in Zwijndrecht

Aandeel inwoners dat wel eens mantelzorg heeft gegeven

Aandeel mantelzorgers (minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden)

Ruim een kwart (26%) van de inwoners van Zwijndrecht heeft het afgelopen jaar wel eens mantelzorg gegeven. 20% verleent intensief mantelzorg (minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden) . Dat is even veel als in de vorige metingen.

Mantelzorg is “de zorg die iemand geeft aan een bekende uit zijn of haar omgeving, zoals een partner, kind of vriend, als deze persoon voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Mantelzorg wordt niet betaald. (CBS)”

Binnen de mantelzorg onderscheiden we twee groepen: mensen die incidenteel mantelzorg verlenen en mensen die intensiever zorgen, namelijk minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden. In dit hoofdstuk richten we ons op deze laatste groep mantelzorgers. We beschrijven wie deze mantelzorgers zijn, welke taken zij uitvoeren en welke gevolgen het verlenen van mantelzorg voor hen heeft. Daarnaast gaan we in op de ondersteuning die zij ontvangen, zowel vanuit hun sociale netwerk als vanuit professionele organisaties en of zij behoefte hebben aan meer ondersteuning.

1. Wie geeft mantelzorg?

2. Wat houdt de mantelzorg in?

Dashboard
Mantelzorg

3. Welke ondersteuning ontvangen mantelzorgers?

4. Wat zijn de gevolgen van mantelzorgen?

Kern-
indicatoren
Mantelzorg

Wie geeft mantelzorg?

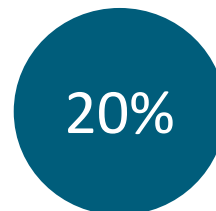

Eén op de vijf Zwijndrechtenaren is mantelzorger. 60% van hen is vrouw (zie figuur 3a). Ten opzichte van 2021 is het aandeel mannen onder de mantelzorgers toegenomen van 29% naar 40% in 2025, terwijl het percentage vrouwen is afgenomen van 71% in 2021 naar 60% in 2025.

In de meeste gevallen zorgen mantelzorgers voor (één van) hun (schoon)ouders, zie figuur 3b. Twee op de tien geven zorg aan hun partner. Een even groot aandeel verleent mantelzorg aan een overig familielid.

De grootste groep mantelzorgers valt in de leeftijdsgroepen 45-54 en 55-64 jaar (allebei 32%), zie figuur 3c. Dit komt overeen met het beeld in 2021.

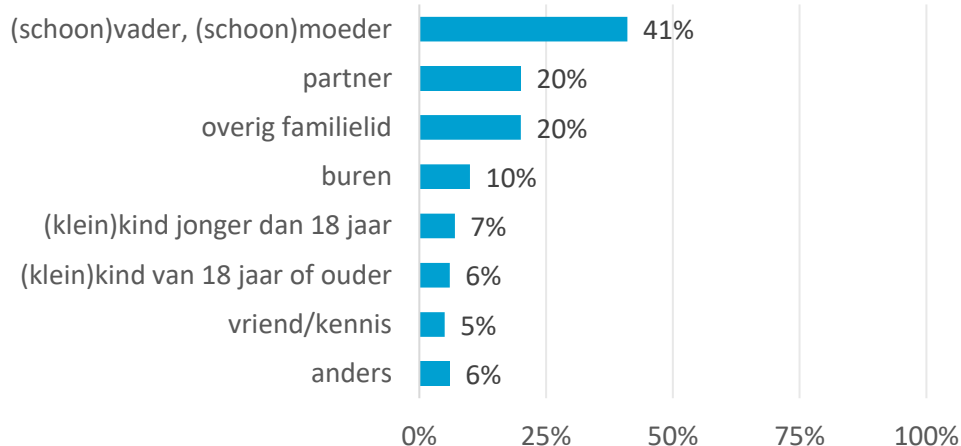
3a: Aandeel mantelzorgers en uitgesplitst naar geslacht (n=155)

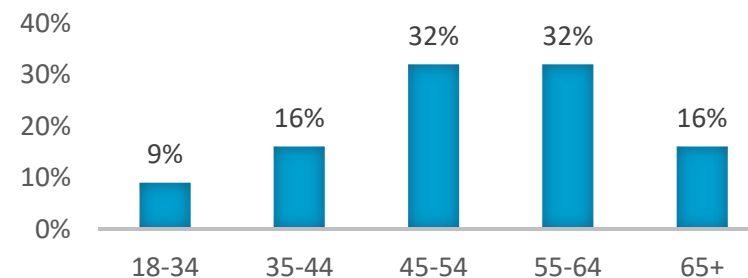
20% van de inwoners is mantelzorger

3b: Relatie met mantelzorger (n=164)

3c: Mantelzorgers per leeftijdsgroep (n=165)

Wat houdt mantelzorg in?

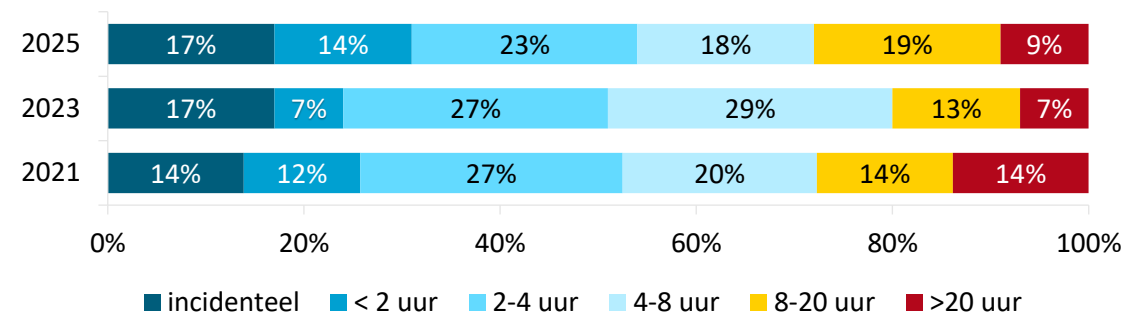

Er is een grote variatie in het aantal uren mantelzorg dat wordt gegeven. Ongeveer één op de zes mantelzorgers (17%) geeft incidenteel zorg (figuur 3d). Tegelijkertijd geeft 9% meer dan 20 uur per week mantelzorg. Er zijn geen grote verschillen te zien met de vorige metingen.

Mantelzorgers houden degene voor wie zij zorgen met name gezelschap en/of bieden emotionele steun (63%). Daarna volgen taken als het helpen bij het huishouden en het regelen van de financiële administratie. Dit beeld komt overeen met dat van 2021.*

*In 2021 en 2025 hebben we vergelijkbare aantallen inwoners en mantelzorgers. In 2023 niet, daar gaat het om de helft. De toetsing op verschillen is daarom gedaan op de metingen van 2021 en 2025.

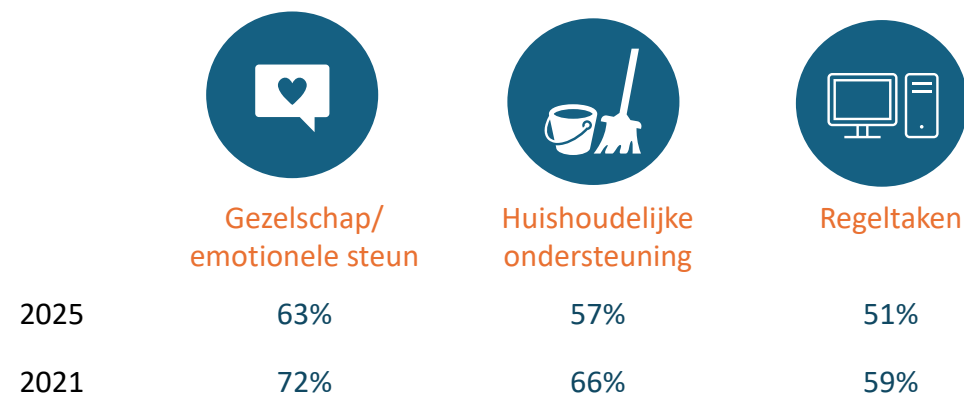
3d: Aantal uren mantelzorg per week

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021*.

3e: Top 3 werkzaamheden

Welke ondersteuning ontvangen mantelzorgers?

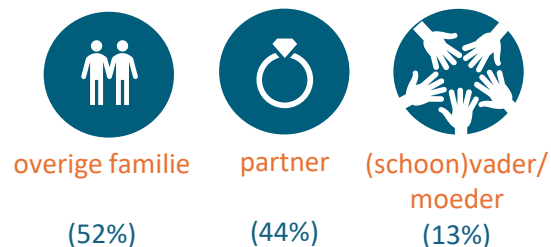

Iets meer dan de helft van de mantelzorgers (54%) krijgt wel eens ondersteuning vanuit de omgeving, meestal door familieleden (figuur 3f). Eén op de vijf (23%) zegt behoefte te hebben aan meer ondersteuning (figuur 3g). Dit komt overeen met het beeld van 2021.

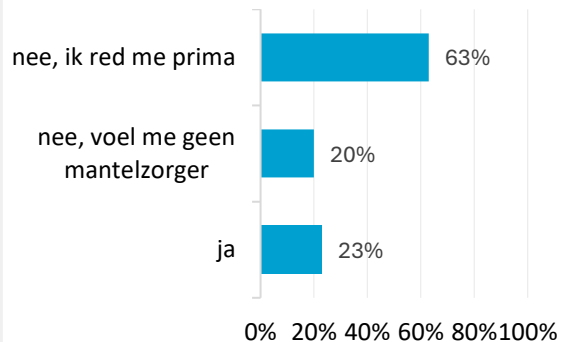
Veel typen mantelzorgondersteuning zijn bekend onder de mantelzorgers. Met name het Alzheimer Café, dag van de mantelzorg en de persoonlijke ondersteuning van Viverra/MEE zijn bekend (figuur 3h). Opvallend is dat de bekendheid van de persoonlijke ondersteuning van Viverra/MEE sterk is toegenomen. Deze is namelijk gestegen met 33 procentpunten, van 23% in 2023 naar 56% in 2025.

3f: Top 3 ondersteuners van mantelzorgers

54% krijgt wel eens hulp van anderen, met name van de overige familie:

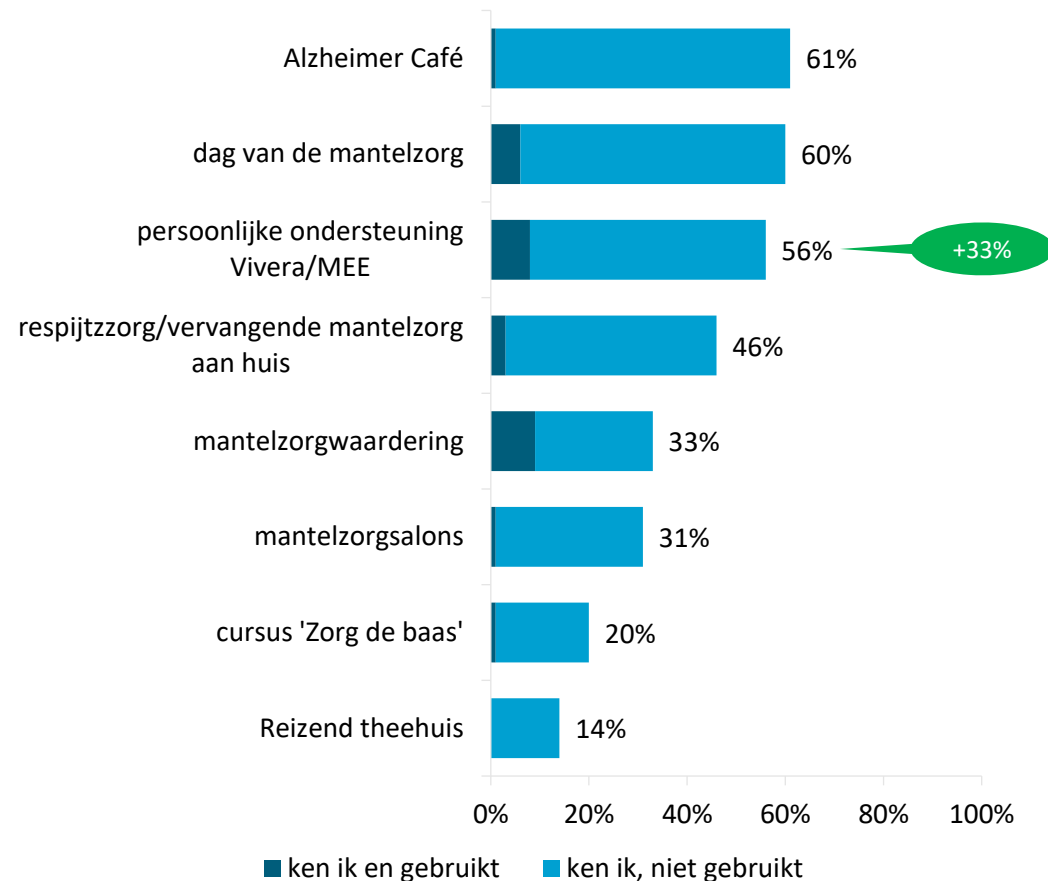

3g: Behoeftte aan meer ondersteuning

Meerdere antwoorden mogelijk

3h: Bekendheid van mantelzorgondersteuning

De bekendheid van de typen mantelzorgondersteuning wordt hier vergeleken met de uitkomsten van de Monitor Sociaal van 2023.

Wat zijn de gevolgen van mantelzorgen?

Het geven van mantelzorg heeft invloed op het dagelijks leven. Zo merkt 16% van de mantelzorgers op dat de zorg invloed heeft op het betaalde werk dat ze doen (figuur 3i). Van hen is 13% minder gaan werken en is 3% gestopt met werken. Deze vraag over de invloed op betaald werk is op deze manier voor het eerst gesteld in 2025.

Eén op de tien mantelzorgers is overbelast geraakt of loopt het risico om overbelast te raken (figuur 3j). Daarnaast geeft meer dan een derde aan dat de mantelzorg soms lastig te combineren is met andere dagelijkse bezigheden. Daarentegen is het aandeel mantelzorgers dat aangeeft dat mantelzorg vaak lastig te combineren is gedaald, van 11% in 2021 naar 5% in 2025.

3i: Invloed op werk (n=126)

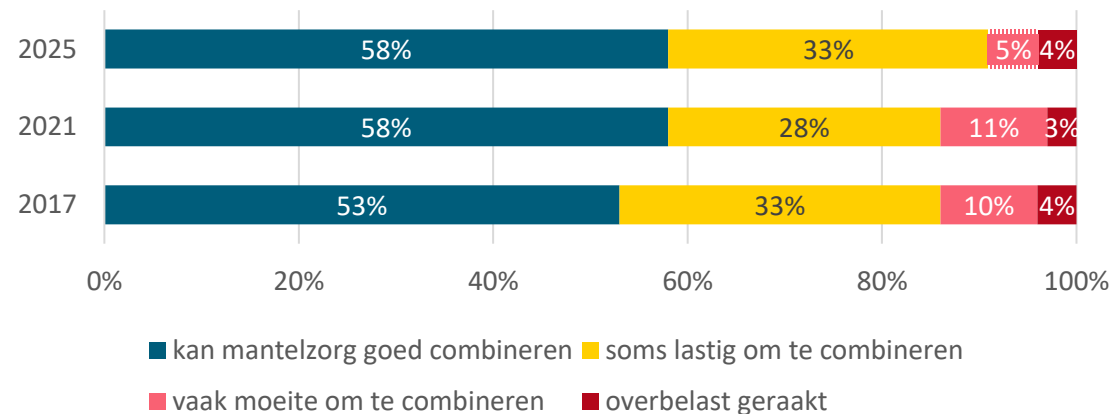

Van de mantelzorgers die invloed op werk ervaren is:
13% is minder gaan werken
vanwege mantelzorg
3% is gestopt met werken
vanwege mantelzorg

3j: Ervaren belasting van mantelzorgers (n=162)

9% is overbelast geraakt of loopt risico om overbelast te raken

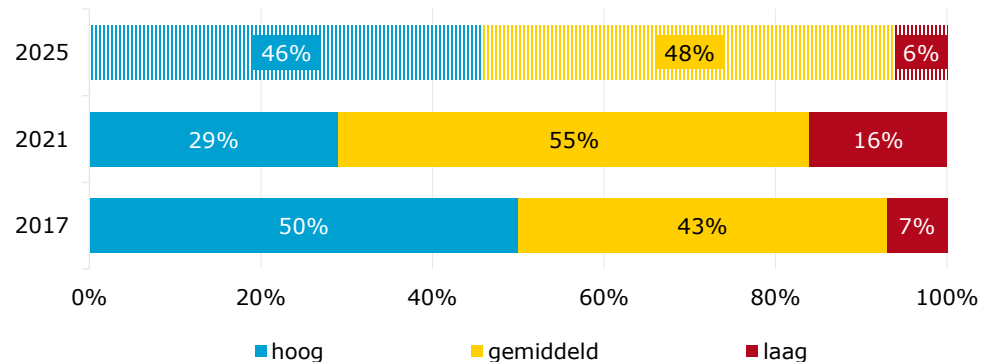

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

4. Participatie

Participatie Index

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. 2021; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met 2021.

Bijna de helft van de Zwijndrechtenaren scoort hoog op de Participatie Index (46%). 48% scoort gemiddeld.

Daarmee is het beeld vergelijkbaar met 2017, op de groep die gemiddeld scoort na. Het beeld in 2025 wijkt sterk af van 2021, toen de corona-epidemie participatie negatief beïnvloedde. Het grootste verschil is het aandeel inwoners dat hoog scoort. Dit is namelijk gestegen van 29% in 2021 naar 46% in 2025.

Participatie is “het hebben van werk, het volgen van onderwijs, het verrichten van vrijwilligerswerk en betrokken zijn bij de leefbaarheid van de eigen omgeving (Movisie)”.

In dit hoofdstuk kijken we naar participatie, het meedoen in de samenleving. Meedoen in de samenleving draagt bij aan meer sociale contacten en Eigen Kracht. Net als voor Eigen Kracht hebben we een indexscore ontwikkeld die een algemeen beeld geeft van de participatie van inwoners van Zwijndrecht (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#)). De onderwerpen die gezamenlijk de index bepalen zijn:

- activiteiten ondernemen
- sociaal isolement
- subjectieve beleving aantal contacten
- werk/studie
- vrijwilligerswerk

In dit hoofdstuk bespreken we vier aspecten van de Participatie van Zwijndrechtenaren. Klik op de onderstaande knoppen om naar de betreffende pagina te gaan.

1. Wat zijn de determinanten van participatie?

2. Hoe actief zijn inwoners?

Dashboard Participatie

3. Hoe vaak doen inwoners vrijwilligerswerk?

4. Hoe vaak zijn inwoners vrijwillig actief in hun buurt?

Kern-indicatoren Participatie

Wat bepaalt de participatie van inwoners?

Wat maakt dat iemand laag, gemiddeld of hoog scoort op de Participatie Index? Met behulp van regressieanalyse is getoetst wat het relatieve belang is van verschillende kenmerken van inwoners op de mate waarin zij participeren in de samenleving (zie bijlage [Indexen & regressieanalyse 2025](#) voor meer informatie). In tabel 4 staan de vier achtergrondkenmerken die het meest bepalend zijn voor de mate van participatie, in volgorde van belangrijkheid*.

Het hebben van één of **meer langdurige ziekten, aandoeningen of beperkingen** is voor de inwoners van Zwijndrecht de belangrijkste bepaler voor de mate van participatie. Zo heeft 3% van de inwoners zonder beperking een lage score op de Participatie Index, tegenover 12% van de inwoners met een beperking.

Ook het **opleidingsniveau** is een factor die meespeelt. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger de score op de Participatie Index. Zo heeft 15% van de laagst opgeleiden een hoge participatiescore, terwijl dit voor 61% van de hoogst opgeleiden geldt.

Verder hebben we deze keer de **migratieachtergrond** van de inwoners meegenomen in de (regressie)analyse. Mensen met een migratieachtergrond participeren minder dan mensen zonder migratieachtergrond.

Tenslotte speelt **geslacht** ook een rol, al zien we hiervoor kleine verschillen. Vrouwen hebben vaker een hogere score op de Participatie Index dan mannen.

* In 2021 hebben we de ervaren gezondheid gevraagd en meegenomen in deze analyse en hadden we geen gegevens over de migratieachtergrond. In 2025 zijn de vragen over ervaren gezondheid niet gesteld. We hebben daarom niet dezelfde factoren mee kunnen nemen in de analyse. De resultaten zijn dan ook niet vergeleken met die in 2021.

Tabel 4 Participatie uitgesplitst naar achtergrondkenmerken (%)

	laag	gemiddeld	hoog
gemiddelde van Zwijndrecht	6	48	46
beperking			
ja	12	60	28
nee	3	43	54
opleiding			
geen opleiding/basisonderwijs	21	64	15
vmbo, mavo, mulo, lbo/mbo1	6	61	33
mbo 2, 3 of 4/havo, vwo, hbs, mms	3	50	47
hbo/wo	4	35	61
herkomst			
zonder migratieachtergrond	4	48	48
met migratieachtergrond	17	50	33
geslacht			
man	6	53	41
vrouw	6	44	50

Hoe actief zijn inwoners?

73% van de volwassen inwoners van Zwijndrecht is lid van een vereniging of organisatie (zie figuur 4a). De meest voorkomende verenigingen/organisaties waarvan inwoners lid zijn, zijn sportaanbieders zoals de sportschool, de bibliotheek en 'andere soorten organisaties'. Omdat in deze meting kerk en moskee niet zijn meegenomen, is er geen vergelijking mogelijk met de meting in 2021.

Na een daling in coronajaar 2021 is het aantal inwoners dat activiteiten doet via een vereniging weer terug op het niveau van vóór 2021 (figuur 4b). Het aandeel inwoners dat (heel) vaak activiteiten onderneemt steeg van 18% in 2021 naar 44% in 2025.

Ook voor het zelf organiseren van activiteiten met anderen zien we dat het aandeel inwoners dat dit doet weer terugkeert naar het niveau van vóór 2021.

4a: Lid van een vereniging

73% is lid van een vereniging of organisatie. De drie organisaties waar inwoners het vaakst lid van zijn, zijn:

overige
sportaanbieders

2025

38%

andere vereniging/
organisatie

27%

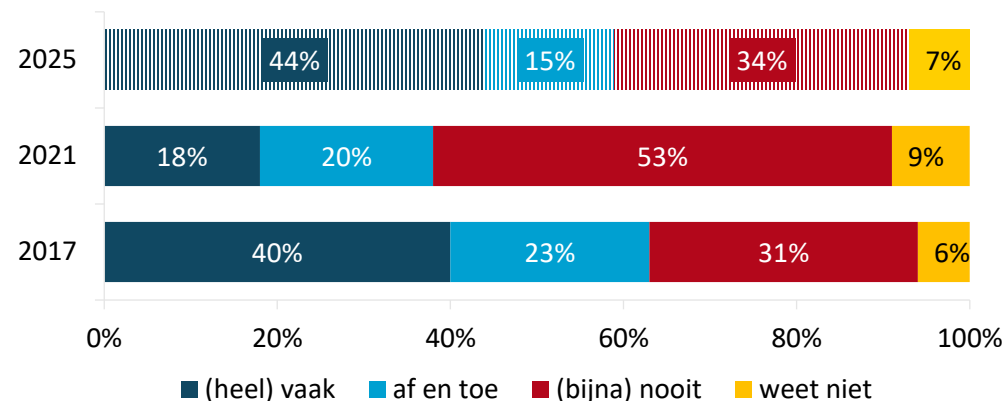

bibliotheek

26%

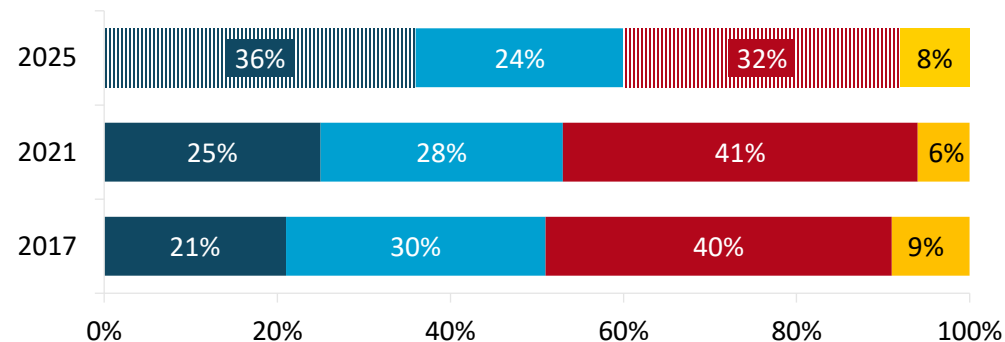
4b: Ondernemen van activiteiten

Activiteiten in verenigingsverband

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. de voorgaande meting; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met de voorgaande meting.

Activiteiten met anderen die zij zelf organiseren

Toelichting: **gearceerde staven** in de grafiek wijzen op een significant verschil t.o.v. de voorgaande meting; als er geen gearceerde staven staan is er dus geen verschil met de voorgaande meting.

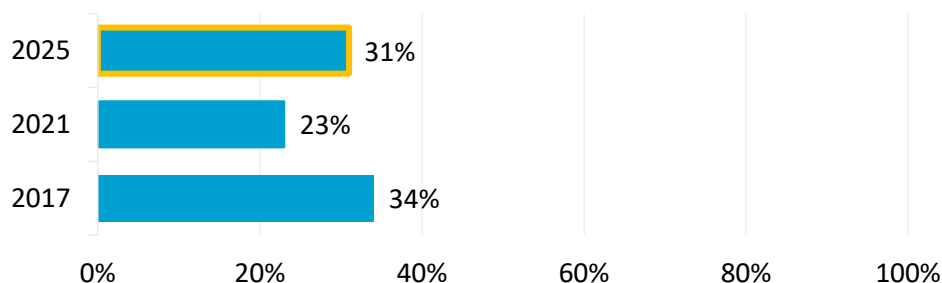
Hoe vaak doen inwoners vrijwilligerswerk?

31% van de Zwijndrechtenaren heeft het afgelopen jaar vrijwilligerswerk gedaan bij een organisatie. De meest genoemde organisaties zijn godsdienstige/levensbeschouwelijke organisaties, overige verenigingen/organisaties en sportverenigingen (figuur 4c). Minder inwoners doen vrijwilligerswerk bij godsdienstige/levensbeschouwelijke organisaties dan in 2021. Dit aandeel daalde van 43% in 2021 naar 25% in 2025.

Er is een toename van het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet: van 23% in 2021 naar 31% in 2025 (figuur 4d). De stijging hangt waarschijnlijk samen met (het einde van) de corona-epidemie.

4d: Vrijwilligerswerk gedaan bij een organisatie

Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

4c: Doet vrijwilligerswerk

31% van de Zwijndrechtenaren deed vrijwilligerswerk in 2025

De top 5 verenigingen en organisaties waar vrijwilligerswerk is gedaan:

	2025	2021
 Godsdienstige/ levensbeschouwelijke organisatie	25% ↓	43%
 Andere vereniging/ organisatie	23%	22%
 Sportvereniging	21%	22%
 Zorg of welzijnsorganisatie	18%	23%
 Goed doel	12%	17%

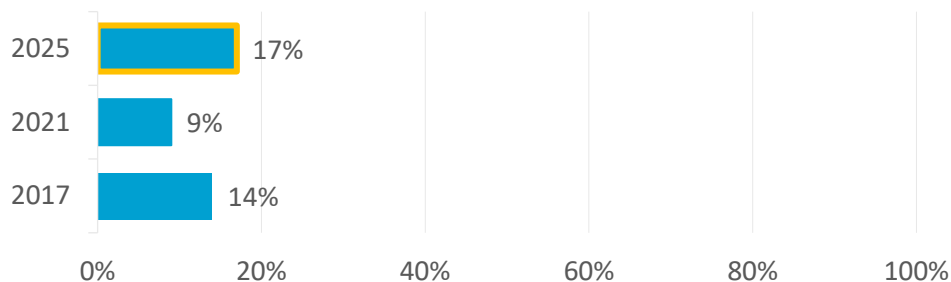
Hoe vaak zijn inwoners vrijwillig actief in hun buurt?

Eén op de zes inwoners van Zwijndrecht (17%) is het afgelopen jaar vrijwillig actief geweest in de buurt (figuur 4e). Dat zijn er meer dan in 2021 (zie figuur 4f).

De meest genoemde activiteiten zijn het schoonmaken van de buurt, het helpen van buurtbewoners en andere activiteiten in de buurt (figuur 4e). Het aandeel inwoners dat de buurt schoonmaakt is toegenomen, van 24% in 2021 naar 47% in 2025. Ook het percentage inwoners dat andere activiteiten in de buurt onderneemt is gestegen met 12 procentpunten.

4f: Vrijwillig actief in de buurt geweest

Toelichting: **omkaderde staven** in de grafiek wijzen op een significante **toename** of **afname** t.o.v. 2021; als er geen kaders om de staven staan is er dus geen verschil met 2021.

4e: Vrijwillig actief in de buurt

17% is het afgelopen jaar actief in de buurt geweest.

De top 5 activiteiten die mensen die actief waren in de buurt deden

	2025	2021
 Buurt schoongemaakt, opgeruimd of groen bijgehouden	47% ↑	24%
 Buurtbewoners geholpen	32%	46%
 Andere activiteiten	20% ↑	8%
 Buurtactiviteiten georganiseerd	18%	13%
 Buurtpreventie	17%	17%

Bijlage 1: kernindicatoren

Kernindicatoren per gemeente

Aandeel inwoners dat... is/heeft (in %)

	Alblasserdam		Dordrecht		Hardinxveld-Giessendam		Hendrik-Ido-Ambacht		Papendrecht		Sliedrecht		Zwijndrecht		regio	
	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025
onvoldoende sociale contacten	28	↓ 6	30	↓ 7	22	↓ 4	30	↓ 6	30	↓ 3	27	↓ 4	29	↓ 7	29	↓ 6
sociaal geïsoleerd	9	↓ 5	10	↓ 8	7	↓ 4	7	8	10	↓ 6	11	↓ 6	10	↓ 7	10	↓ 7
mantelzorger ^a	21	23	22	21	19	↑ 27	24	20	20	21	22	23	22	21	22	22
mantelzorger bekend met ondersteuning	64	72	62	63	70	79	56	56	65	65	69	68	62	59	63	65
mantelzorger die zich overbelast voelt	2	↑ 8	3	4	1	5	3	0	1	↑ 7	2	3	3	4	2	↑ 4
vrijwilliger	28	↑ 38	24	↑ 32	34	↑ 49	24	↑ 32	23	↑ 34	30	↑ 42	23	↑ 31	25	↑ 35
actief in de buurt	12	↑ 17	10	↑ 17	13	↑ 21	15	12	11	↑ 18	10	↑ 17	9	↑ 17	11	17
weinig Eigen Kracht (o.b.v. indexscore)	6	9	5	↑ 11	5	↑ 11	4	↑ 10	8	10	7	7	8	↑ 12	6	↑ 11
nauwelijks participeert (o.b.v. indexscore)	16	↓ 3	13	↓ 6	11	↓ 3	11	8	17	↓ 5	13	↓ 2	16	↓ 6	14	↓ 6

^a mantelzorgers die meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden zorgen

Toelichting: ↑ = significante toename t.o.v. vorige meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige meting

Kernindicatoren per gemeente

Aandeel inwoners dat... is/heeft (in %)

	Walburg		Centrum		Noord		Heer Oude-lands Ambacht		Kort Ambacht		Nederhoven		Heerjansdam		Zwijndrecht		regio	
	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025	2021	2025
sociaal geïsoleerd	13	8	9	7	12	12	9	↓ 2	10	6	6	9	9	5	10	↓ 7	10	↓ 7
mantelzorger ^b	24	22	26	19	15	19	30	24	18	14	20	21	20	27	22	21	22	22
mantelzorger bekend met ondersteuning ^b	63	66	57	58	59	59	47	48	80	82	79	↓ 45	64	64	62	59	63	65
mantelzorger die zich overbelast voelt ^{b c}	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	2	↑ 4
vrijwilliger	24	29	27	35	17	↑ 37	26	34	22	25	18	26	27	↑ 41	23	↑ 31	25	↑ 35
actief in de buurt	10	15	12	20	6	↑ 16	7	16	11	17	8	17	11	↑ 22	9	↑ 17	11	17
weinig Eigen Kracht (o.b.v. indexscore)	5	↑ 18	6	15	7	8	3	5	12	17	13	10	6	10	8	↑ 12	6	↑ 11
nauwelijks participeert (o.b.v. indexscore)	18	↓ 6	13	↓ 3	22	↓ 5	14	6	16	7	17	12	6	↓ 0	16	↓ 6	14	↓ 6

^a mantelzorgers die meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden zorgen

^b vanwege het beperkte aantal respondenten kunnen we geen uitsplitsing maken op wijkniveau

Toelichting: ↑ = significante toename t.o.v. vorige meting; ↓ = significante afname t.o.v. vorige meting

Bijlage 2: onderzoeksverantwoording

Monitor
Sociaal
2025

36

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Methode en veldwerkperiode

Het onderzoek is uitgevoerd via een online vragenlijst. Geselecteerde inwoners kregen per brief het verzoek om aan het onderzoek deel te nemen en de vragenlijst op internet in te vullen. Bij de tweede herinnering om mee te doen aan het onderzoek kregen zij een papieren vragenlijst opgestuurd.

november en december 2025

Steekproef

De steekproef bestaat uit inwoners van Zwijndrecht van 18 jaar en ouder, die niet in een verzorgingshuis of andere instelling wonen. De tabel hieronder geeft per wijk het aantal verstuurde enquêtes en de respons weer.

	verstuurde enquêtes (aantal)	respons (aantal)	respons (%)
Walburg	403	111	28
Centrum	431	124	29
Noord	543	125	23
Heer Oudelands Ambacht	379	113	30
Kort Ambacht	595	111	19
Nederhoven	417	100	24
Heerjansdam	481	132	27
Zwijndrecht	3.249	816	25

^a In 2017 was er een Drechtsteden-brede weging, waardoor cijfers licht kunnen afwijken van die in de rapportage uit 2017.

Leeftijd en opleidingsniveau

De tabellen laten zien hoe de groep respondenten er uit ziet op de kenmerken leeftijd, opleidingsniveau, huishoudinkomen en herkomst.^a

leeftijd	%
18-34 jaar	16
35-44 jaar	10
45-54 jaar	13
55-64 jaar	18
65+ jaar	43

opleidingsniveau	%
geen opleiding / basisonderwijs	10
vmbo, mavo, mulo, lbo/mbo 1	28
mbo 2, 3 of 4 / havo, vwo, hbs, mms	25
hbo / wo	37

^a De cijfers zijn ongewogen.

Huishoudinkomen en herkomst

huishoudinkomen (zelf gerapporteerd)	%
minimuminkomen / bijstandsniveau	9
tussen minimum en modaal	14
modaal (ca. € 35.000 bruto)	23
1,5x tot 2x modaal	28
meer dan 2x modaal	26

herkomst	%
zonder migratieachtergrond	84
met migratieachtergrond	16

^a De cijfers zijn ongewogen

Betrouwbaarheidsmarges

In steekproefonderzoek heb je te maken met betrouwbaarheidsmarges, omdat niet alle personen in de doelgroep bevraagd zijn of meegedaan hebben. Een betrouwbaarheidsmarge rond een onderzoeksuitkomst is kleiner naarmate het aantal respondenten in het onderzoek groter is. Daarnaast is de betrouwbaarheidsmarge afhankelijk van het gemeten percentage.

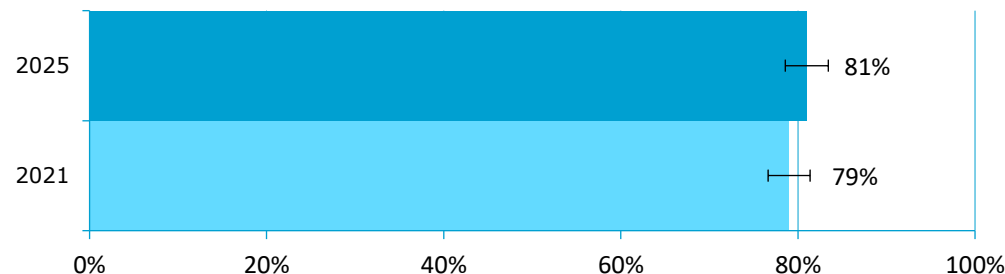
De tabel hieronder geeft als voorbeeld de betrouwbaarheidsmarges voor een uitkomst van 50% en ter illustratie ook voor een uitkomst van 10% of 90%. Er hebben ruim 500 respondenten aan het onderzoek deelgenomen. Wanneer 50% van hen een bepaalde mening heeft, dan bedraagt de marge $\pm 4\%$ en kunnen we met 95% zekerheid zeggen dat dit percentage in werkelijkheid (onder de totale doelgroep) zal liggen tussen de 46% en 54%.

bij een respons van:	is 10% eigenlijk:	is 50% eigenlijk:	is 90% eigenlijk:
50	10% $\pm$ 8%	50% $\pm$ 14%	90% $\pm$ 8%
100	10% $\pm$ 6%	50% $\pm$ 9%	90% $\pm$ 6%
150 (wijk)	10% $\pm$ 5%	50% $\pm$ 8%	90% $\pm$ 5%
250	10% $\pm$ 4%	50% $\pm$ 6%	90% $\pm$ 4%
500 (totaal)	10% $\pm$ 3%	50% $\pm$ 4%	90% $\pm$ 3%

Wanneer is er sprake van een significant verschil?

Om te toetsen of verschillen in percentages veroorzaakt zijn door het toevalskarakter van de steekproef of dat er werkelijk een verschil is, zijn ook weer de betrouwbaarheidsmarges van belang. Een percentage van de meting uit 2025 verschilt pas significant van het percentage uit de meting van 2021 als het hoger of lager is dan het betrouwbaarheidsmarge dat om de uitkomsten van de jaren heen ligt.

Bijvoorbeeld: in 2021 kent 79% van de inwoners iemand bij wie ze terecht kunnen om boodschappen te doen. Dit moet, gezien de betrouwbaarheidsmarges, gelezen worden als tussen 76% en 82%. De uitkomst voor 2025 is 81%, wat gelezen moet worden als tussen 78% en 84%. Beide betrouwbaarheidsmarges overlappen elkaar (zie de streepjes rond de balken in de figuur hieronder). Er is dus géén sprake van een significant verschil. Als we in de rapportage spreken over verschillen zijn dit altijd significante verschillen.

Indexen

Op basis van de resultaten van het onderzoek hebben we twee indexen opgesteld: 'Eigen Kracht' en 'Participatie'. Hieronder laten we zien uit welke variabelen de twee indexen zijn opgebouwd. Voor elke variabele hebben we zogenaamde standaardscores berekend. Deze scores zijn opgeteld en omgerekend tot een schaal van 0 tot 10. Deze scores zijn voor beide indexen ingedeeld in drie categorieën (laag-gemiddeld-hoog).

variabelen in index Eigen Kracht	toelichting (1-2 hoog, 3-5 gemiddeld en 6-10 laag)
belemmering door beperking of ziekte	mate waarin men wordt belemmerd door een ziekte, aandoening of beperking in verschillende situaties
begrijpen van brieven en formulieren	mate waarin men moeite heeft met het begrijpen van brieven van officiële instanties en het invullen van formulieren
omgaan met problemen	mate waarin men kan omgaan met onverwachte problemen en in staat is om problemen op te lossen
financiële gezinssituatie	hoe is de huidige financiële situatie van het gezin of huishouden
weg vinden naar instanties	weet men waar men terecht kan voor professionele hulp op verschillende gebieden indien nodig

variabelen in index Participatie	toelichting (1-2 hoog, 3-6 gemiddeld en 7-10 is laag)
ondernemen van activiteiten	mate waarin men activiteiten in en buiten verenigingsverband onderneemt
sociaal isolement	mate waarin men contacten heeft met andere mensen
beleving aantal sociale contacten	mate waarin men zelf vindt of men voldoende contacten met andere mensen heeft
werk of opleiding	heeft men betaald werk of een eigen bedrijf of volgt men een studie
vrijwilligerswerk	heeft men in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk gedaan

Regressieanalyse

Regressieanalyse is een analyse van de data om te kijken of een bepaalde variabele invloed heeft op een andere variabele (of samengestelde index van variabelen). Ook kan bij regressieanalyse getoetst worden of dit een positieve of een negatieve invloed is. Het voordeel van regressieanalyse is dat je ook het effect van meerdere variabelen kan meten. Het kan dan zijn dat sommige variabelen relatief gezien minder van invloed zijn omdat er één andere belangrijke variabele is die veel invloed heeft. Bijvoorbeeld leeftijd en gezondheid. Apart kunnen beide belangrijk zijn, maar neem je deze samen in een analyse dan zien we dat gezondheid de belangrijkste invloed heeft (leeftijd hangt namelijk ook samen met gezondheid; een hogere leeftijd gaat vaak samen met een minder goede gezondheid).

Over ons

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website.

Onderzoeksteam

Dit onderzoek is voor u uitgevoerd door Liesbeth Heering, Christa de Geus (inmiddels elders werkzaam), Ingrid Soffers, Wanda van den Boogaard en Sudjeeni Bonevacia.

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op via ocd@drechtsteden.nl.

Klik hier!
Ga naar
onze website

Monitor Sociaal 2025

Zwijndrecht

september 2026

Noordendijk 248
3311 RR Zwijndrecht

Telefoon
078 7703905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

